

Sygn. akt I CSK 223/17

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa J. S.

przeciwko P. [...] S.A. w K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 października 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 7 października 2016 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

**2) nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego
na rzecz strony pozwanej.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 października 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powódki J. S. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 13 maja 2015 r., którym oddalone zostało powództwo przeciwko P. [...] spółce akcyjnej z siedzibą w K. o zapłatę 76 000 złotych za bezumowne korzystanie z działki powodów, na której jest wzniesiona w latach 80. ub. wieku linia wysokiego napięcia, przez okres dziesięciu lat oraz na przyszłość 650 złotych za każdy miesiąc.

Oddalenie powództwa nastąpiło wskutek ustalenia, że przez działkę powódki, nabytą drogą spadkobrania w 1987 r. przebiega linia energetyczna, na wzniesienie której były wydane potrzebne decyzje administracyjne, w tym także na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (dalej jako u.z.t.w.n.), dające pozwanemu prawo wejścia na grunt powódki i wybudowanie linii energetycznej, za co przysługiwało stosowne odszkodowanie. Nie przysługiwało powodce domaganie się wynagrodzenia na podstawie art. 222 § 2, art. 225 i art. 230 k.c., również z uwzględnieniem art. 5 k.c.

Ustalenia faktyczne w sprawie i ocenę prawną Sądu pierwszej instancji podzielił Sąd Apelacyjny i w wyniku rozpoznania apelacji powódki – oddalił apelację.

W skardze kasacyjnej pełnomocnik powódki zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów prawa materialnego, tj. art. 225 w związku z art. 224 § 2 k.c. oraz art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji RP przez niewłaściwe zastosowanie tych przepisów; art. 35 ust. 1 u.z.t.w.n. przez jego błędną wykładnię. Naruszenie przepisów postępowania dotyczy art. 2 § 3 k.p.c. w związku z art. 7 i 10 Konstytucji RP oraz art. 231 k.p.c. przez bezpodstawne przyjęcie, że sąd powszechny ma uprawnienie do konwalidowania ostatecznych decyzji administracyjnych, mimo że z ich treści nie wynika, iż dotyczą one nieruchomości powódki, co zastępuje dowodzenie w tym zakresie wnioskowaniem na podstawie domniemania faktycznego. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie po uchyleniu tego orzeczenia oraz orzeczenia Sądu

pierwszej instancji przekazania sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi, a także zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, który z trudem można wyodrębnić w uzasadnieniu skargi w myśl art. 398⁴ § 2 k.p.c., pełnomocnik powódki uznał ją za oczywiście uzasadnioną (powołując mylną podstawę art. 398⁹ § 1 pkt 3, zamiast pkt 4 k.p.c.) „w zakresie przytoczonych podstaw kasacyjnych”. W dalszej części wskazane są liczne orzeczenia Sądu Najwyższego, w okresie od 1934 r. do 2003 r., które mają wykazać, co rozumie się przez oczywistą sprzeczność rozstrzygnięcia z przepisami prawa lub ich ustaloną wykładnią. Następnie podaje się, że „rodzaj uchybienia w sferze przepisów prawa cywilnego, jakie w niniejszym postępowaniu miały miejsce wskazuje, iż oczywistość uzasadnienia skargi kasacyjnej jest niewątpliwa”, a „Sąd Apelacyjny nie wziął pod uwagę podanego powyżej, bardzo aktualnego i uznanego, dorobku judykatury”.

Odnosząc się do przytoczonych częściowo wywodów stwierdzić należy, że wniosek pełnomocnika powódki tylko formalnie i to na granicy odrzucenia skargi kasacyjnej może być uznany za odpowiadający warunkom prawnym art. 398⁴ § 2 k.p.c. Mimo odwołania się kolejny raz do orzecznictwa, wprowadzenie nowego i publikacji dotyczącej „oczywistości zażalenia” (z 2000 r.) nie zostały w najmniejszym stopniu wskazane okoliczności, które na gruncie prawnym ujawniałyby, czym się wyraża oczywistość skargi w rozpoznawanej sprawie. Nie są podane żadne oczywiste uchybienia proceduralne lub materialnoprawne Sądu drugiej instancji ani odnośnie do art. 2 § 3 k.p.c. (roszczenie powódki może być dochodzone i rozpoznawane przez sąd powszechny), ani art. 224 § 2 oraz art. 225 k.c., jak też art. 35 u.z.t.w.n. (zostało ustalone przez Sąd, że pozwana miała tytuł prawny do zajęcia nieruchomości w celu postawienia linii energetycznej). Zasadne

są w tych kwestiach argumenty podniesione w odpowiedzi na skargę kasacyjną. Należy też zaznaczyć, że dla zrealizowania uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wystarczy przedstawić motywy podstaw kasacyjnych, nawet gdyby były prawidłowo sformułowane i odwołanie się do nich zamiast odrębnej, merytorycznej argumentacji podstaw wniosku, zależnie od tego, która z nich zostanie powołana przez podmiot wnoszący skargę. W niniejszej sprawie nie zostało to nawet w minimalnym stopniu uczynione, mimo że w znanym i utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego z wielu ostatnich lat oraz w doktrynie, pod rządem obowiązujących przepisów postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, wymagania formalne i merytoryczne, zarówno wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i uzasadnienia podstaw samej skargi zostały gruntownie wyjaśnione.

W tej sytuacji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 102 w związku z 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

aw

aj